

КАФЕДРА КОНЦЕРТМЕЙСТЕРЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

СИЛАБУС

ПРАКТИКУМ З ЧИТАННЯ ПАРТИТУР

			Денне
Освітній рівень	Перший(бакалаврський)	Курс	II – III
Ступінь освіти	Бакалавр	Семестр	3-6
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	ECTS	5
Спеціальність	025 Музичне мистецтво	Загальна кількість годин	150
Освітньо-професійна програма	«Сольне інструментальне та вокальне виконавство»	Лекції	
		Семінари	
		Практичні	96
		Індивідуальні	
		Самостійна робота	54
		Семестровий контроль	Екзамен:5,6 Залік:3,4

Інформація про викладача	
ПІБ, посада	Кашуба Денис Владиславович, старший викладач
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/concertmasters/Kashuba_2022.pdf
e-mail	denyskashuba93@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів. Силабус визначає обсяги знань здобувачів, алгоритм вивчення дисципліни, необхідне методичне

забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів.

Метою вивчення навчальної дисципліни є практична підготовка студентів до майбутньої професійної діяльності концертмейстера або викладача; озброєння їх методичними засадами опанування партитурами, здатністю до глибинного осмислення і освоєння художньо-образного змісту творів, формування вмінь відтворювати на фортепіано партитури, вмінь спрощення фактури у різних творах, та читання з аркушу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні **знати:**

- хорову літературу;
- симфонічну літературу;
- побудову партитури;
- класифікацію співацьких голосів, їх теситуру, значення дихання і цезур;
- транспонуючі інструменти, ключі;
- види партитур;
- стильові та жанрові особливості творів.

Уміти:

- орієнтуватися у виконавських позначках: характері звуковедення, динамічних та темпових позначеннях;
- опрацьовувати музичний матеріал;
- професійно виконувати хорові партитури різного ступеня складності як а саррелла, так і творів з супроводом
- розпізнавати типові виконавські труднощі та знаходити шляхи їх подолання;
- урізноманітнити звучання на інструменті відповідно до різних штрихів та прийомів;
- розмірювати звучність відповідно до особливостей кожної партії;
- швидко орієнтуватися у запропонованому музичному матеріалі.

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування **загальних компетентностей:**

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК06. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК07. Здатність бути критичним і самокритичним.

- ЗК08.** Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- ЗК09.** Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК11.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК12.** Здатність працювати автономно.
- ЗК14.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування **спеціальних (фахових) компетентностей**:

- СК1.** Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
- СК2.** Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
- СК3.** Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
- СК4.** Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності теорії та практики музичного мистецтва.
- СК5.** Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення в теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- СК6.** Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- СК7.** Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання в практичній діяльності.
- СК9.** Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
- СК10.** Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
- СК11.** Здатність оперувати професійною термінологією.
- СК12.** Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.
- СК13.** Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- СК17.** Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
- СК18.** Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування програмних результатів навчання:

- ПРН1.** Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.
- ПРН2.** Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого/хорового співу), репетиційної

роботи та концертних виступів.

ПРН3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.

ПРН4. Аналізувати музичні твори з визначенням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

ПРН5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

ПРН9. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції, уміння перекладати музичні твори для різних колективів (оркестру, ансамблю, хору).

ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН17. Демонструвати аргументовані знання щодо особливостей музичних стилів різних епох.

Перелік тем

Тема 1. Однорядкові партитури для однорідних хорів.

Тема 2. Дворядкові партитури для однорідних хорів.

Тема 3. Партитури для мішаних хорів у дворядковому викладі.

Тема 4. Партитури для мішаних хорів у трирядковому викладі.

Тема 5. Партитури для мішаних хорів у чотирирядковому викладі.

Тема 6. Способи спрощення партитур більш складних фактур.

Тема 7. Види симфонічного оркестру. Оркестрова партитура та її запис.

Тема 8. Оркестрові групи. Система ключів. Транспонуючі інструменти.

Тема 9. Переклади симфонічних партитур для фортепіано.

Тема 10. Способи спрощення клавирів.

Тема 11. Оперні клавіри та робота над ними.

Тема 12. Робота концертмейстером в класі хорового та оперно-симфонічного диригування. Комунікація концертмейстера та диригента.

Форми та технології навчання

Індивідуальні заняття, самостійна робота, робота в бібліотеках та використання інтернет-ресурсів.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу Viber, Messenger, Zoom, google-meet тощо.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	відмінно
82–89	B	Добре
75–81	C	
64–74	D	
60–63	E	задовільно
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань студентів.

90 –100 –А– відмінно Технічно якісне і художньо осмислене виконання запропонованого твору, що демонструє високий рівень опанування навичками читання партитур.

82–89–В – добре Виконання переконливе, демонструє високий рівень опанування навичками, але містить в собі окремі недоліки (випадково зіграні неправильні ноти, темпові відхилення).

74–81–С – добре Середній рівень опанування навичками читання партитур, виконанню не вистачає переконливості, до того ж є помилки текстового характеру (випадкові зупинки або виправлення).

64 –73 – D – задовільно Недоліки технічного та художнього характеру досить помітні та впливають на загальне враження, обмежені піаністичні можливості. Виконання містить помилки тексту та виправлення.

60 –63 –Е– задовільно Відсутність системності, наполегливості, старанності в оволодінні навичками читання партитур, наявність досить суттєвих недоліків при виконанні фактури. Гра містить значні помилки, виправлення та зупинки.

35–59–FX– незадовільно, можливість повторного складання.

34–F– незадовільно обов'язкове повторне вивчення дисципліни.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта.

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів

освіти у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, мистецьких конкурсах та фестивалях, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика курсу

Робота в курсі має відповідати вимогам «Положення ХНУМ імені І. П. Котляревського про академічну доброчесність» <http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat1%8C.pdf> та «Кодексу академічної доброчесності ХНУМ імені І. П. Котляревського» <http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/ %96.pdf>)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Грицюк О. Ю. Читання хорових партитур: практикум. О. Ю. Грицюк; Міністерство освіти і науки України, Міністерство культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 40 с.
2. Колеса М. Вибрані хорові твори. Київ : Музична Україна, 1983. 320 с.
3. Коломієць А., Пащенко В., Тілова Є. Курс читання хорових партитур. Київ : Музична Україна, 1977.
4. Коцюрба Н.Є. Особливості практичної діяльності концертмейстера. Методичні рекомендації для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів освіти освітнього компоненту «Спеціальний клас (фортепіано)»/ Коцюрба Наталія Євгеніївна, Дуда Світлана Леонідівна, Шиманський Петро Йосипович. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 20 с.
5. Курс читання хорових партитур. / упор. Коломієць А. Пащенко В., Тілова А. Київ : Музична Україна, 1977. 176 с.
6. Леонтович М. Хорові твори. Київ, 1968.
7. Методичні рекомендації з опрацювання концертмейстером різновидів партитур / уклад. І. В. Савлук. Мелітополь : МДПУ імені Б. Хмельницького, 2019. 44 с.
8. Нікітська Є. С. Подолання технічних труднощів у виконанні оперних клавирів в класі концертмейстерської майстерності / Є. С. Нікітська // Підготовка творчої особистості у мистецьких вищих навчальних закладах / Луганський державний інститут культури і мистецтв. – Харків : Принт-

Дизайн, 2003. С. 73–87.

9. Перунов О. Хрестоматія з читання хорових партитур. – Київ : Державне видавництво «Мистецтво», 1963.
10. Петренко М. Б. Хрестоматія з читання хорових партитур (1 частина). Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. Суми, 2021. 163 с.
11. Ревенчук В.В. Теорія та методика формування концертмейстерських умінь : Навчальний посібник / В. В. Ревенчук. – Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2009. 111 с.
12. Сіненко О. О. Читання партитур: практикум / Оксана Олександрівна Сіненко; Міністерство освіти і науки України, Міністерство культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 84 с.